

การศึกษาการปฏิบัติงานของศึกษานิเทศก์ ที่ทำหน้าที่หัวหน้างานพัฒนางานวิชาการ

สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ เขตการศึกษา 12

นายชัยณรงค์ ท่วงบุญรอด

ศูนย์วิทยทรัพยากร

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาบริหารการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2536

ISBN 974-583-005-4

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

019341

117857482

A STUDY OF JOB PERFORMANCE OF SUPERVISORS IN CHARGE OF
ACADEMIC TASK DEVELOPMENT UNIT HEADS UNDER THE JURISDICTION OF THE OFFICE
OF THE DISTRICT PRIMARY EDUCATION, EDUCATIONAL REGION TWELVE

Mr.Chainarong Houngboonrawd

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Education

Department of Educational Administration

Chulalongkorn University

1993

ISBN 974-583-005-4

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การศึกษาการปฏิบัติงานของศึกษานิเทศก์ ที่ทำหน้าที่หัวหน้างาน
พัฒนางานวิชาการ สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ
เขตการศึกษา 12

โดย

นายชัยณรงค์ ท่วงบุตรอด

ภาควิชา

บริหารการศึกษา

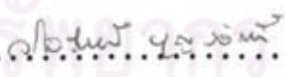

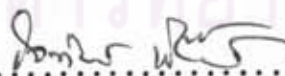
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร.ถาวร วัชรากัญ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.บุญมี เฌรยอด)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วไลรัตน์ บุญสวัสดิ์)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์)

ชัยณรงค์ ห่วงบุญรอด การศึกษาการปฏิบัติงานของศึกษานิเทศก์ ที่ทำหน้าที่หัวหน้างาน
พัฒนางานวิชาการ สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ เขตการศึกษา 12

(A STUDY OF JOB PERFORMANCE OF SUPERVISORS IN CHARGE OF
ACADEMIC TASK DEVELOPMENT UNIT HEADS UNDER THE JURISDICTION OF THE
OFFICE OF THE DISTRICT PRIMARY EDUCATION, EDUCATIONAL REGION
TWELVE). อาจารย์ที่ปรึกษา : ศศ.วไลรัตน์ บุญสวัสดิ์, 269 หน้า.

ISBN 974-583-005-4

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการปฏิบัติงานของศึกษานิเทศก์
ที่ทำหน้าที่ หัวหน้างานพัฒนางานวิชาการ สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ เขตการศึกษา 12
ประชากรที่ใช้ในการวิจัยทั้งหมด 121 คน ได้แก่ หัวหน้าหน่วยศึกษานิเทศก์สำนักงานการประถมศึกษา
จังหวัด หัวหน้าหน่วยศึกษานิเทศก์สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ และศึกษานิเทศก์ สำนักงานการ
ประถมศึกษาอำเภอที่หน้าที่หัวหน้างานพัฒนางานวิชาการ เครื่องมือที่ใช้ได้แก่ แบบสัมภาษณ์อย่างมีโครง
สร้าง แบบสอบถาม และแบบศึกษาเอกสาร วิเคราะห์ข้อมูล โดยการแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ

ผลการวิจัยสรุปว่า

1. งานพัฒนาการเรียนการสอนระดับก่อนประถมศึกษา ส่วนใหญ่มีการจัดประชุม อบรม
สัมมนา ปัญหาที่พบคือ งบประมาณมีไม่เพียงพอ
2. งานพัฒนาแนวการจัดประสบการณ์ ส่วนใหญ่มีการนิเทศ ติดตามผล แนวการใช้
ประสบการณ์ ปัญหาที่พบคือ ศึกษานิเทศก์ มีไม่เพียงพอ
3. งานพัฒนาการเรียนการสอน ระดับประถมศึกษา ส่วนใหญ่เป็นวิทยากร ในการ
ประชุม อบรม สัมมนา ปัญหาที่พบคือ การฝึกอบรม ขาดระบบที่ชัดเจน การดำเนินการอบรมทำเพื่อ
สนองนโยบายของหน่วยงานต้นสังกัด
4. งานพัฒนาหลักสูตรประถมศึกษา ส่วนใหญ่มีการนิเทศ ติดตามผล การใช้หลักสูตร
ปัญหาที่พบคือ ขาดทักษะในการสร้างเครื่องมือ นิเทศ ติดตามผล
5. งานโครงการที่เกี่ยวข้อง ส่วนใหญ่ได้จัดทำโครงการประชาสัมพันธ์ในโรงเรียน
และโครงการสหกรณ์ในโรงเรียน ปัญหาที่พบคือ บุคลากรในโรงเรียนไม่เห็นความสำคัญและไม่ให้
ความร่วมมือในการดำเนินงาน
6. งานวิชาการอื่น ๆ ที่ได้รับมอบหมาย ส่วนใหญ่ได้จัดทำโครงการพัฒนากลุ่มทักษะ
(ภาษาไทย) ปัญหาที่พบคือ งานที่ได้รับมอบหมาย ไม่ใช่งานวิชาการโดยตรง

ภาควิชา.....บริหารการศึกษา.....
สาขาวิชา.....นิเทศการศึกษาและพัฒนาหลักสูตร.....
ปีการศึกษา.....2535.....

ลายมือชื่อนิสิต.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

C441642 : MAJOR SUPERVISION AND CURRICULUM DEVELOPMENT

KEY WORD : JOB PERFORMANCE/SUPERVISORS IN CHARGE OF ACADEMIC TASK DEVELOPMENT UNIT HEADS UNDER THE JURISDICTION

CHAINARONG HOUNGBOONRAWD : A STUDY OF JOB PERFORMANCE OF SUPERVISORS IN CHARGE OF ACADEMIC TASK DEVELOPMENT UNIT HEADS UNDER THE JURISDICTION OF THE OFFICE OF THE DISTRICT PRIMARY EDUCATION, EDUCATIONAL REGION TWELVE. THESIS ADVISOR : ASST. PROF. VALAIRAT BOONSWADI, 269 pp. ISBN 974-583-005-4

The purpose of this research was to study the conditions and problems of performance of academic supervisors in charge of Academic Development Units, the Office of the District Primary Education, Educational Region Twelve. The 121 subjects include Heads of Academic Supervisory Divisions from the Office of Provincial Primary Education, Heads of Academic Supervisory Divisions from the Office of the District Primary Education, and academic supervisors in charge of Academic Development Units. The instruments consisted of structured interview forms, questionnaires, and documentary study forms. Data analysis was carried out by frequency distribution and percentage calculation. The following were the research finding:

1. Pre-school learning and teaching development was mostly conducted by arranging for conferences, seminars and training courses. Problems usually found concerned insufficient financing.

2. Curriculum implementation was, in most cases, completed under supervision and with follow-up. The problem found was the inadequate number of academic supervisors.

3. Primary-level teaching and learning development was generally conducted by academic supervisors acting as resource persons at conferences, seminars and training courses. The problem mostly found was the lack of organization so far as training arrangements were concerned. Training courses were offered only to comply with the policy of upper-level units.

4. Primary-level curriculum development was, in general, accomplished under supervision and with follow-up of classroom applications. The problem usually found was insufficient skills at developing supervision and follow-up instruments.

5. Related project plans include democracy in school and co-operative store projects. The problem mainly met with was a lack of co-operation on the part of the school's staff since the projects were regarded as insignificant.

6. Other assigned academic work was generally carried out through Thai Skill Development Project. The problem was that the assignments were, most of the time, not entirely academic.

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา..... บริหารการศึกษา
สาขาวิชา..... นิเทศการศึกษาและพัฒนาหลักสูตร
ปีการศึกษา..... 2535

ลายมือชื่อนิสิต..... *จิรา*
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา..... *ว. อ. ๒๕๓๕ ๒๕๓๖*
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จได้ด้วยความกรุณาของผู้ช่วยศาสตราจารย์ วไลรัตน์ บุญสวัสดิ์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ในการให้คำปรึกษา แนะนำ อันเป็นประโยชน์ในการวิจัย และผู้วิจัยได้รับความกรุณาจาก รองศาสตราจารย์ ดร.บุญมี เฌรยอด ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จิตติพิศ เชื้อรัตนพงษ์ และอาจารย์ สวัสดิ์ จงกล ตลอดจนคณาจารย์ทุกท่านที่ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ ให้คำปรึกษา แนะนำ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณทุกท่าน เป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่าน ที่กรุณาตรวจสอบ และให้ข้อเสนอแนะ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย หัวหน้าหน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด และศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ เขตการศึกษา 12 ที่ได้ให้ความร่วมมือในการวิจัย คณาจารย์ทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสาทความรู้แก่ผู้วิจัย

อนึ่ง ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้รับทุนอุดหนุนในการวิจัยบางส่วน จากบัณฑิตวิทยาลัย และได้รับการให้กำลังใจด้วยดีตลอดมาจาก คุณสุจิน ท่วงบุญรอด ค.ญ.พรุ่ง ท่วงบุญรอด รวมทั้งเพื่อน ๆ ทุกคน ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งใจในความกรุณาของทุก ๆ ท่าน ที่กล่าวนามมาแล้วข้างต้น จึงขอขอบพระคุณ เป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

หากวิทยานิพนธ์เล่มนี้มีประโยชน์ต่อวงการศึกษานี้ ผู้วิจัยขอมอบความดีนั้น แด่คุณพ่อคุณแม่ ครูอาจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่าน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ชัยณรงค์ ท่วงบุญรอด

เมษายน 2536

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ญ
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	7
ขอบเขตของการวิจัย	8
ประโยชน์ของการวิจัย	8
นิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย	8
วิธีดำเนินการวิจัย	9
การนำเสนอข้อมูล	13
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	14
ความหมายของการนิเทศการศึกษา	14
ความมุ่งหมายของการนิเทศ	15
ความจำเป็นที่ต้องมีการนิเทศการศึกษา	17
หลักการนิเทศการศึกษา	18
บุคลากรทางการนิเทศการศึกษา	20
หน้าที่ของศึกษานิเทศก์	23
หน้าที่ของศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ	24
วิธีการปฏิบัติงานของศึกษานิเทศก์	34

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่	
2	
งานพัฒนาการเรียนการสอนระดับก่อนประถมศึกษา	35
งานพัฒนาแนวการจัดประสบการณ์หรือหลักสูตรระดับก่อนประถมศึกษา	37
งานพัฒนาการเรียนการสอนระดับประถมศึกษา	39
งานพัฒนาหลักสูตรประถมศึกษา	40
งานโครงการที่เกี่ยวข้อง	44
งานวิชาการอื่น ๆ ที่ได้รับมอบหมาย	45
ปัญหาในการปฏิบัติงาน	46
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	48
3	
วิธีดำเนินการวิจัย	53
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	53
ประชากร	53
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	54
ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ	56
การเก็บรวบรวมข้อมูล	56
การวิเคราะห์ข้อมูล	58
4	
การวิเคราะห์ข้อมูลและผลการวิเคราะห์ข้อมูล	59
ตอนที่ 1 การวิเคราะห์เกี่ยวกับสถานภาพของผู้สัมภาษณ์และผู้ตอบแบบ สอบถาม	63
ตอนที่ 2 การวิเคราะห์เกี่ยวกับสภาพการปฏิบัติงานของ ศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ ที่ทำหน้าที่หัวหน้างานพัฒนา งานวิชาการ	67
ตอนที่ 3 การวิเคราะห์เกี่ยวกับปัญหาในการปฏิบัติงานของ ศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ ที่ทำหน้าที่ หัวหน้างานพัฒนา งานวิชาการ	126
ตอนที่ 4 การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการศึกษา เอกสาร	165

สารบัญ (ต่อ)

บทที่		หน้า
5	สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	175
	วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	175
	วิธีดำเนินการวิจัย.....	175
	สรุปผลการวิจัย.....	177
	อภิปรายผลการวิจัย.....	189
	ข้อเสนอแนะ.....	193
	รายการอ้างอิง.....	194
	ภาคผนวก.....	199
	ประวัติผู้เขียน.....	269

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	จำนวนและค่าร้อยละของแบบสอบถามที่ส่งไปและได้รับคืน.....	37
2	สถานภาพของผู้ให้สัมภาษณ์.....	61
3	สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	63
4	รายการปฏิบัติงานพัฒนาการเรียนการสอน ระดับก่อนประถมศึกษา.....	67
5	รายการปฏิบัติงานพัฒนาแนวการจัดประสบการณ์.....	70
6	รายการปฏิบัติงานพัฒนาการเรียนการสอน ระดับประถมศึกษา.....	73
7	รายการปฏิบัติงานพัฒนาหลักสูตรประถมศึกษา.....	76
8	รายการปฏิบัติงานโครงการที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนางานวิชาการ.....	80
9	รายการปฏิบัติงานวิชาการอื่น ๆ ที่ได้รับมอบหมาย.....	81
10	รายการปฏิบัติงานพัฒนาการเรียนการสอน ระดับก่อนประถมศึกษา.....	82
11	รายการปฏิบัติงานพัฒนาแนวการจัดประสบการณ์.....	86
12	รายการปฏิบัติงานพัฒนาการเรียนการสอน ระดับประถมศึกษา.....	89
13	รายการปฏิบัติงานพัฒนาหลักสูตรประถมศึกษา.....	92
14	รายการปฏิบัติงานโครงการที่เกี่ยวข้อง.....	96
15	รายการปฏิบัติงานวิชาการอื่น ๆ ที่ได้รับมอบหมาย.....	97
16	รายการปฏิบัติงานพัฒนาการเรียนการสอน ระดับก่อนประถมศึกษา.....	98
17	รายการปฏิบัติงานพัฒนาแนวการจัดประสบการณ์.....	104
18	รายการปฏิบัติงานพัฒนาการเรียนการสอน ระดับประถมศึกษา.....	109
19	รายการปฏิบัติงานพัฒนาหลักสูตรประถมศึกษา.....	116
20	รายการปฏิบัติงาน/โครงการที่เกี่ยวข้อง.....	120
21	รายการปฏิบัติงานวิชาการอื่น ๆ ที่ได้รับมอบหมาย.....	124

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
22	จำนวนและคำร้อยละของปัญหาในการปฏิบัติงานพัฒนาการเรียนการสอนระดับ ก่อนประถมศึกษา	126
23	จำนวนและคำร้อยละของปัญหาในการปฏิบัติงานพัฒนาแนวการจัดประสบการณ์ หรือหลักสูตรระดับก่อนประถมศึกษา	128
24	จำนวนและคำร้อยละของปัญหาในการปฏิบัติงานพัฒนาการเรียนการสอน ระดับประถมศึกษา	130
25	จำนวนและคำร้อยละของปัญหาในการปฏิบัติงานพัฒนาหลักสูตรประถมศึกษา . . .	132
26	จำนวนและคำร้อยละของปัญหาในการปฏิบัติงาน / โครงการที่เกี่ยวข้อง	135
27	จำนวนและคำร้อยละของปัญหาในการปฏิบัติงานวิชาการอื่น ๆ ที่ได้รับมอบหมาย	136
28	จำนวนและคำร้อยละของปัญหาในการปฏิบัติงาน พัฒนาการ เรียนการสอนระดับ ก่อนประถมศึกษา	137
29	จำนวนและคำร้อยละของปัญหาในการปฏิบัติงานพัฒนาแนวการจัดประสบการณ์	140
30	จำนวนและคำร้อยละของปัญหาในการปฏิบัติงานพัฒนาการเรียนการสอน ระดับ ประถมศึกษา	142
31	จำนวนและคำร้อยละของปัญหาในการปฏิบัติงาน พัฒนาหลักสูตรประถมศึกษา	144
32	จำนวนและคำร้อยละของปัญหาในการปฏิบัติงาน โครงการที่เกี่ยวข้อง	145
33	จำนวนและคำร้อยละของปัญหาในการปฏิบัติงานวิชาการอื่น ๆ	146
34	จำนวนและคำร้อยละของปัญหาในการปฏิบัติงานพัฒนาการเรียนการสอน ระดับก่อนประถมศึกษา	147
35	จำนวนและคำร้อยละของปัญหาในการปฏิบัติงาน พัฒนาแนวการจัดประสบการณ์ หรือหลักสูตรระดับก่อนประถมศึกษา	152
36	จำนวนและคำร้อยละของปัญหาในการปฏิบัติงานพัฒนาการเรียนการสอน ระดับประถมศึกษา	155

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
37	จำนวนและคำร้อยละของปัญหาในการปฏิบัติงานพัฒนาหลักสูตรประถมศึกษา....	158
38	จำนวนและคำร้อยละของปัญหาในการปฏิบัติงานโครงการที่เกี่ยวข้อง.....	161
39	จำนวนและคำร้อยละของปัญหาในการปฏิบัติงานวิชาการอื่น ๆ	164
40	จำนวนและคำร้อยละของหน่วยศึกษานิเทศก์ ที่จัดทำแผนงานโครงการ กั้นนโยบายการทำงานตามหน้าที่ของศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษา อำเภอ.....	165
41	จำนวนและคำร้อยละของโครงการ จำแนกตามรายการปฏิบัติงาน ในแผนปฏิบัติ การประจำปีงบประมาณ 2535	167
42	จำนวนและคำร้อยละของโครงการจำแนก ตามกระบวนการดำเนินงาน และ ผลการดำเนินงาน ที่ศึกษาจากแผนงาน/โครงการ.....	168
43	จำนวนและคำร้อยละของหน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ เกี่ยวกับการจัดทำรายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีงบประมาณ 2535.....	171
44	จำนวนและคำร้อยละของหน่วยศึกษานิเทศก์ เกี่ยวกับการดำเนินงานและผล การดำเนินงานที่ศึกษาจากรายงานผลการปฏิบัติงานประจำปี.....	173

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย